

Zabytek wraz z terenem przyległym zostanie przekazany umową użyczenia Toruńskiej Agencji Kulturalnej. W pierwszym etapie na miejscu powstanie ogrodzenie, a cały teren zostanie objęty dozorem monitoringu. Wykonane zostaną również najpotrzebniejsze prace porządkowe i konserwacyjne. - *Chcemy wykorzystać potencjał tego terenu i tej kubatury, która zrewitalizowana w procesie długoletnim da Toruniowi kolejny punkt atrakcji, do którego tysiące osób będą mogły uczęszczać. Mamy sprecyzowany cel i będziemy wokół tego celu realizować zadania w poszczególnych latach budżetowych* - mówił 17 lipca 2024 r. podczas briefingu prasowego na terenie przystani AZS prezydent Torunia Paweł Gulewski.

Ruiny Zamku Dybów znajdują się w otulinie wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO Zespołu Staromiejskiego. Do tej pory obiekt dzierżawiony był przez podmiot zewnętrzny, jednak ze względu na niewypełnianie przez dotychczasowego dzierżawcę zobowiązań wynikających z treści umowy w zakresie właściwego zagospodarowania i użytkowania terenu Zamku, Gmina Miasta Toruń wypowiedziała umowę, a termin wypowiedzenia minął wraz z końcem czerwca

2024r.

Jedną z przyczyn wypowiedzenia umowy było to, że zabytek pozostawał bez jakiegokolwiek opieki, co przyczyniło się do dewastacji nieruchomości przez osoby trzecie. - *Obiekt znowu został zdegradowany, pojawiły się nowe graffiti i to zostało bardzo źle odebrane przez wszystkich, którym na sercu leży to miejsce* - podkreślił prezydent Torunia **Paweł Gulewski**. W tej sytuacji czyszczenie murów zrealizuje Gmina, która dochodzić będzie zwrotu kosztów tych działań od byłego dzierżawcy. Teren został objęty zwiększonymi, regularnymi kontrolami i monitoringiem służb patrolowych toruńskiej Straży Miejskiej oraz dzielnicowych tego rejonu.

- *Musimy zadbać o tą substancję, a jednocześnie szukać dla niej ratunku, ale także formuły, która będzie ubogacała teren. Okazało się, że świetnym pomysłem dysponuje Toruńska Agenda Kulturalna* - powiedział prezydent Gulewski. Dlatego też zapadła decyzja, aby zabytek wraz z terenem przyległym został przekazany umową użyczenia TAK-owi. - *TAK będzie gospodarzem, wreszcie będzie gospodarz, który będzie miał potencjał finansowy i inwestycyjny, żeby zadbać o teren Zamku Dybowskiego w sposób należyty.*

Toruńska Agenda Kulturalna pozyska środki z ZIT w kwocie 4 745 673 zł w ramach gwarantowanych środków na kulturę, przy czym dofinansowanie wynosi 4 033 822,86 zł (dofinansowanie do 95% kosztów kwalifikowalnych, w tym 85% dofinansowania z UE, 10% dofinansowania z budżetu państwa).

Projekt skupia się na dwóch średniowiecznych zamkach znajdujących się na terenie Torunia - **Zamku Krzyżackim**, który wchodzi w skład toruńskiego Zespołu Staromiejskiego wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz **Zamku Dybowskim**. Zaplanowana modernizacja, prace konserwatorskie, zagospodarowanie zieleni oraz realizacja wystaw stałych i czasowych pozwolą zarówno na zabezpieczenie obu miejsc pod kątem historyczno-konserwatorskim, jak i na zwiększenie ich atrakcyjności, a tym samym wzbogacenie oferty kulturalnej i turystycznej Torunia.

W przypadku Zamku Dybowskiego priorytetem jest zapobieżenie dalszej dewastacji obiektu (co udało się skutecznie wyeliminować na Zamku Krzyżackim). **W ramach projektu powstanie ażurowe ogrodzenie od strony północnej, a cały teren zostanie objęty dozorem monitoringu podłączonego do systemu Straży Miejskiej.** - *Zaprojektujemy i uruchomimy monitoring wizyjny, który będzie*

pozwalając na bieżąco zapoznawać się z sytuacją, która jest po drugiej stronie Wisły - zaznaczył prezydent Paweł Gulewski.

- Monitoring prowadzony przez Straż Miejską z kompatybilnym sprzętem, nowoczesnymi kamerami z funkcją alarmu, na podobnej zasadzie jak w przypadku Zamku Krzyżackiego. Na miejscu będzie system nagłośnienia, gdzie operator będzie mógł poprosić o opuszczenie terenu osoby niepowołane, a w przypadku nieposłuchania na miejsce będzie wysyłany patrol - dodał podczas briefingu dyrektor Toruńskiej Agencji Kulturalnej **Krzystian Kubjaczek**.

Obiekt będzie otwarty w dzień i zamykany w godzinach wieczornych i nocnych.

Wykonane zostaną również najpotrzebniejsze prace porządkowe i konserwacyjne, które w niedalekiej przyszłości pozwolą nadać Zamkowi charakter miejsca, w którym z powodzeniem mogą się odbywać ciekawe wydarzenia kulturalne - zarówno w klimacie historycznym, jak i kameralne koncerty czy spektakle.

Do najpilniejszych z nich należą: wykonanie tymczasowego zadaszenia wieży bramnej; przemurowanie części korony muru północnego od strony lica oraz w zwieńczeniu murów bramy; usunięcie drzew i krzewów z korony murów oraz z najbliższego otoczenia murów; naprawa i zabezpieczenie drzwi i wrót.

W budżecie Gminy Miasta Toruń na realizację zadań na Zamku Dybowskim zabezpieczono 700 tys. zł. Dalsze etapy całego projektu są przewidziane w latach 2024-2026. Jak mówi dyrektor TAK-u: - *Cieszymy się, że będziemy mogli współuczestniczyć w tym, żeby wreszcie godnie ten zabytek mógł funkcjonować w naszym mieście.*

25 czerwca odbyło się spotkanie na Zamku Dybowskim, w którym uczestniczyli przedstawiciele Wydziału Środowiska i Ekologii Urzędu Miasta Torunia, a także Miejskiego i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. TAK wystąpiła do służb konserwatorskich o wytyczne dotyczące zabezpieczenia Zamku. Podjęto decyzję, aby kwestie dotyczące usunięcia zieleni wokół zabytku, które mu częściowo zagrażają, zostały rozwiązane z minimalną ingerencją w przyrodę, aby jak najwięcej zieleni zachować.

W 2025 r. zostanie przygotowany kompleksowy plan rewitalizacji obiektu wraz z planem funkcjonalno-przestrzennym. - *Zobowiązałem Miejskiego Konserwatora*

Zabytków do przygotowania takiego programu, jeśli chodzi o kwestie dotyczące zabezpieczenia murów przed niszczeniem, ale również działań do przodu, a więc planu odrestaurowania tej substancji. Koszty będą na pewno gigantyczne i zakres prac do wykonania bardzo obszerny i rozłożony na lata, ale do tej pory takim programem funkcjonalnym nie dysponowaliśmy, więc od dzisiaj myślimy perspektywicznie i taki program chcemy mieć - podkreślił prezydent Gulewski.

- Wspólnie z TAK-iem będziemy wypracowywać program funkcjonalno-przestrzenny zagospodarowania z możliwością ewentualnego zagospodarowania wnętrza zamku, czyli postawienia drewnianej infrastruktury użytkowej - powiedział **Emanuel Okoń**, Miejski Konserwator Zabytków.

Temat związany z wykorzystaniem Zamku Dybowskiego w zakresie turystyki konsultowany jest z partnerami społecznymi, którzy są aktywni w obrębie Wisły, bulwarów i organizują wydarzenia skupiające zainteresowanie mieszkańców. Jednym z partnerów, z którymi miasto rozmawia o współpracy dotyczącej zaktywizowania tego obszaru jest Fundacja „Wolna Wisła”. *- Zamek Dybowski jest jednym z celów naszych podróży, doskonale widoczny z Bulwaru. Tylko tej wiosny, do końca czerwca przewieźliśmy blisko tysiąca osób w ten obszar. Ze sporą liczbą grup odwiedzamy zamek, prowadzimy różne animacje, więc mieszkańcy i goście Torunia chcą to miejsce odwiedzać, dlatego cieszą się, że pojawiają się nowe możliwości* - mówił podczas briefingu **Jakub Gołębiowski** z Fundacji „Wolna Wisła”.

Zapewnił też, że jeżeli Toruńska Agenda Kulturalna będzie chciała skorzystać z wkładu Fundacji to jej członkowie na pewno chętnie zaangażują się w to z czego są znani mieszkańcom Torunia, czyli nieinwazyjnego przyrodniczego korzystania z Wisły i terenów do Wisły przylegających, edukacji ekologicznej oraz budowania odporności psychicznej w oparciu o kontakt z naturą. *- Liczymy na fajną współpracę. Mogę zadeklarować, że przy obecnej flocie toruńskich flisaków jesteśmy w stanie przewozić dowolną liczbę turystów w rejon zamku i na Kępę Bazarową, jeżeli będzie taka potrzeba* - dodał Jakub Gołębiowski.

Fot. © UMT 2024, autor: Sławomir Kowalski, licencja: CC BY-NC 4.0

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)